

Aan het gebruik van het keuzerecht (pensioenbedrag ineens) worden voorwaarden gesteld. Er gelden strakke eisen voor de informatievoorziening aan deelnemers. Ondanks dit alles is opname van een bedrag ineens niet zonder risico's; wat voor de korte termijn verstandig lijkt, kan voor de langere termijn verkeerd uitpakken.

Opname bedrag ineens niet zonder risico's

TEKST ADFIZ

Per 1 januari 2023 krijgt een pensioendeelnemer het keuzerecht om maximaal tien procent van de waarde van het pensioenkapitaal binnen de tweede pensioenpijler als 'bedrag ineens' op te nemen. Deelnemers zijn volledig vrij om het bedrag naar eigen inzicht te besteden, bijvoorbeeld voor de aflossing van de hypotheek, vakantie of aanschaf van een auto. Maar voor de opname van een bedrag ineens gelden wettelijke voorwaarden. Zo mag maximaal tien procent van de waarde van het pensioenkapitaal worden opgenomen. Als de pensioenregeling een hoog-laag constructie kent, mag een deelnemer alleen een bedrag ineens opnemen als geen gebruik wordt gemaakt van deze constructie. Na opname van het bedrag ineens moet de pensioenuitkering nog boven de wettelijke afkoopgrens liggen (in 2022: 520,35 euro bruto) zodat het kapitaal zijn pensioenbestemming niet verliest. Om een bedrag ineens te kunnen opnemen is toestemming van de partner vereist.

Voor de oudedagsvoorzieningen binnen de derde pensioenpijler wordt een vergelijkbaar keuzerecht geïntroduceerd.

INFORMATIEVERPLICHTINGEN

Een deelnemer die gebruik wil maken van het keuzerecht moet dit vóór de pensioeningangsdatum aan de pensioenuitvoerder kenbaar maken. De pensioenuitvoerder moet de deelnemer daarom tijdig en goed informeren over dit recht, zodat de deelnemer een weloverwogen keuze kan maken om hiervan al dan niet gebruik te maken.

In eerste instantie moet de pensioenuitvoerder de deelnemer algemene informatie verstrekken. Als een deelnemer overweegt hiervan gebruik te maken kan de deelnemer de pensioenuitvoerder verzoeken om meer informatie. De pensioenuitvoerder moet dan specifieke en persoonlijke informatie verstrekken. Het gaat dan verplicht om: de (indicatieve) hoogte van het maximaal op te nemen bedrag ineens, de hoogte van de (resterende) periodieke uitkering bij opname van een bedrag ineens en de hoogte van de periodieke uitkering als geen gebruik gemaakt wordt van opname van een bedrag ineens.

De deelnemer moet ook worden geïnformeerd over manieren waarop hij meer informatie kan krijgen (bijvoorbeeld via de SVB, rekentools van de Belastingdienst, of een financieel adviseur). Daarnaast moet de pensioenuitvoer-

der de deelnemer waarschuwen voor en nadrukkelijk wijzen op eventuele gevolgen bij opname voor de inkomstenbelasting, premies volksverzekeringen en inkomensafhankelijke regelingen/toeslagen.

WAARSCHUWING ONVOLDOENDE

Het is terecht dat de pensioenuitvoerder de deelnemer moet waarschuwen over eventuele nadelige gevolgen van opname van een bedrag ineens, maar de vraag rijst of dit voldoende is. Ook het Nibud heeft hierover grote zorgen; met name als het bedrag vóór de AOW-leeftijd wordt opgenomen. Huishoudens kunnen de consequenties van het keuzerecht immers vaak niet goed overzien. Daarom pleit het Nibud ervoor dat een deelnemer vooraf laagdrempelig de mogelijkheid krijgt voor onafhankelijke en deskundige begeleiding rond pensioenkeuzes.

Adfiz heeft in reacties op het wetsvoorstel er eveneens op gewezen dat moet worden voorkomen dat bij gebruikmaking van het keuzerecht, keuzes worden gemaakt die nadelig uitpakken en niet meer te herstellen zijn. Om laagdrempelig de mogelijkheid te creëren voor onafhankelijk en deskundig advies hebben we voorgesteld om de advieskosten voor het keuzerecht (c.q. advies van de deelnemer bij pensionering) fiscaal aftrekbaar te maken. ■